

bul: gr. Rhédei Ádám ideigl. táblai elnök; Zejk Dániel alsó Fejér megyei, s b. Bánfi László, Kraszna megyei követe; az unitariuskul: Daniel Elek f. Fejér megyei főispán; Szentiványi Dániel kir. táblai közbíró, és Sala Sámuel itélőmester; jul. 6-án az itélőmesteri hivatalra a katholicusokkul: Donáth Sándor itélőmester; Cziko Ferencz, Doboka megyei, és Szombathelyi József Udvarhely széki követe; a reformatusokkul b. Kemény Dénes, als. Fejér megyei; Zejk József, Doboka megyei, s Véer Farkas belső Szolnok megyei követe; az unitariuskul: Sala Mihály kormányzéki titoknok; idős Gyergyai Ferencz; és Gálfalvi Imre, Maros széki követ. Végezve levén a választások, a legközelebbi ülés tárgya, a jelöltek névjegyzékét kisérendő fölrás fölötti tanácskozást rendelé az országos elnök. Erd. H.

A MAGYAR TUDOS TÁRSASÁG, július 3d. és 10d. tartott kis gyűléseiben több rendbeli belső tárgyakkal foglalkozott. Szinte 3dikán a megbízott bírálók tudósítása következtében egy gazdasági munka vizsgálata; Sheridan vizsgálójának „Rágalom iskolája” Tóth Lőrincz l. t. által készített fordítása pedig gróf Dessewffy Aurél l. t. és Schedel Ferencz titoknok előadások következtében a Külf. Játékszínbe felvételre ajánlatot a nagygyűlésnek. Július 10kén egy mathematicai és egy orvosi munka, szokott mód szerint vizsgálat alá bocsátottak; egy dramai s egy nyelvtudományi munka pedig, az előadott bírálók következtében nyomtatástól elmozdítottak. — A könyvtár számára az edinburghi kir. — s az amerikai philos. társaság munkálataik legújabb kötetét küldék be; s ezeken kívül a) Du Ponceau Péter az amerikai társaság elnöke s m. academiái l. tag, némely újabb William Pennt s az amerikai büntető rendszert illető iratokat; b) Bálteki Nagy Zsigmond, Erdélyi története rövid átnézését egy táblán (Maros Vásárhely, 1837); c) Hrabovszky Dávid, Utazási rajzai 2dik kötetét (Kassa, 1837); d) Ladányi György; Beringius Florus danicusát (Othliniae, 1698) és Saavedra symbola christiano-politicáját (Brüssel, 1649); végre Bárány Ágoston lev. tag; némely a magyar nyelv ügyét Torontálban illető nyomtatványokat.

PORTUGÁLIA.

Az utóbbi cortesülések egyikében azt a megjegyzést nyilvánította őszintén a miniszerelnök, hogy a kormány még folyást zavart helyzetű nem tudván honnan előkeríteni azon pénzmennyiséget, mellyel kötelezést teljesítse. A jövedelem főforrásai, a vámház s a dohány-szerződés, ugymond, jelenleg igen keveset szolgáltatnak. A cortes által helyben hagyott kölcsönzés hasonlóképpen igen csekély sikerű volt a nyilvános szükség kívánatához képest; s csupán a végett, hogy a hadsereg s tisztviselők hátra lévő zoldja csak mult évi decemberig fizetethessék is ki, 350 conto kívántának. Általában olly tömérdek, ugymond, a tartozás, hogy ha a hitelezők közt ugyancsak jókora pénzmennyiséget osztanának is ki, — meg sem ismerzenék. Így p. o. ő nem rég Algarbiába 36, Portoba 29, Vizeube 4, Braganzába 11, s Bragába 7 contonyi pénzt küldé; azonban még ez mind igen kevés. Megemlíté egyszerűsége mind ama kelezést, mellyben a kormány látja magát az által is, hogy a spanyol kormányhoz utasított váltók fizetellen jöttek vissza. Szükség volt azonban mégis annyi pénzt hajhászni, mennyi a legnagyobb szükség enyhítésére kívántak; például a tengerészet, a kormányajtó s a San Jose kórház kiadásai fődözésire. A mostani újdon miniszer, még csak 19 nap óta viseli hivatalát, s eddig még nem tehetett többet. Lionel Tavares elégtűlnek nyilatkozék az új miniszeriség eddigi munkáival; a Nacional pedig, melly ezeket közli, sok szerencsét kíván a miniszerelnöknek azon bátorsághoz, mellyel a főnebbi nyilatkozást tevő.

Lissaboni, m. h. 28aig terjedő hírek szerint, a fővárosban minden esendes volt; de végkép enyészve a remény az országos pénzügy állapotjának megjavíthatása iránt. A Nacional egyik levelezője a közadosság szaporíttatása esetében országos csabakástul (banquerotte) tart, s tervet közöl, mi szerint jobb gazdálkodás, és az adósságfizetés czélszerű fölosztása által mintegy 6 év mulva kifizethetnők Portugália, mostani tartozásibul. Terve azonban alig valószínű. Híre volt legközelebb, hogy a királyné férjestül, Isabella Maria infansné s Braganza hgnó, a pénzügyi nyomoruság enyhítése végett önnön jövedelmeik egy részét föláldozandják. — Naponkint növekedő gonosz gyanánt említi a Nacional a Braziliába s főképp Azori szigetekre kivándorlást.

Remechido pusztító csoportja ismét nagyobb erőre kap Algarbiában, s mint rebesgetik, ismét győztesen ütközött meg a királyné harsosival. — A Tajon erős angol hajócsapat horgonyoz.

SPANYOLORSZÁG.

A cortes f. h. 1jén Sancho követet, a miniszeriség legindulatossabb ostromlóját választá elnökül e hónapra; al-elnökül pedig Calderon de la Barca. —

Madrídi levelek m. h. 27rül következőképp tudósítanak: Tegnap este nagy gyűlést tartának a követe Ferrer, hajdani corteselnök s a miniszeri többség egyik legnagyobb hatású férfjának terebében. Jelen voltak az előhaladó kisebbségi követtagok is. Hosszu tanácskozás után végre azt határozzák, hogy a miniszeriséget 20,000 nemzetörtség haladéktalan fölfegyverzésire szólítandják, mellyel a tartományokat katonailag megrakja. Ezenkűl minden olly főnöknek, ki egyes zászlóalj vezérségét fölvállalván a carlosiak ellen harcolni kész, hatalomlevelet rendeltek adni. — Mi magát a miniszeriséget illeti, ma már senki sem beszél Mendizabal kiléptéről, hanem Pizarro lemondását rebesgetik. De valljon ki veendi magára hivatalát? A kormányhoz tudósítások érkeztek, mellyek szerint a hadsereg, s kivált Esparteroé, igen el van kedvetlenülve. Azért nem is siettetik a katonaság hitletételét az új alkotmányra. Ez mint, mondják, szerfölött nagy szükségben van, ugyannyira, hogy voltak tiszték, kik éhenhalástul menekvőleg kórházakban voltak kénytelenek, magoknak kenyeret, hitveseknek s magzatiknak pedig szállást kol-

dulni. Valóban úgy látszik, mond egy másik levelező, hogy Mendizabal megesküdt, Spanyolországot a legnagyobb inségre, nyomoruságra juttatni. Egy tartomány sincs már, melly 1838ra járandó terhet s adózását le nem fizette, s még sincs semmi pénz is, a mellett hogy már annyit kölcsönze, s már 700 millio értékű nemzeti vagyont adatott el; nem említvén a tömérdek egyházi edényt, mellybül a cortes előtti saját nyilatkozta szerint 30 millio realnyi jövedelmet leheté várni. Ezek értékének meghatározására nincsenek egyéb adataink, mint az e tekintetben Spanyolország négy legszegényebb tartománya biztosságátul beküldött számjegyzéke azon arany és ezüst edényeknek, mellyek az isteni szolgálatra megkivánt legszükségesebeken kívül beadattak; ugyanis Burgos tartomány 236, Valencia 197, Logrono 169, Soria 213, s így összesen 815 aroba értékű, mi (egy aroba 25 font ezüstbe s egy font ezüstöt 80 frankra számítván) már maga 1,630,000 franknyit tesz. Pedig ezek, mint említők, a legszegényebb tartományok közül valók, és Spanyolországnak 44 tartománya (megyéje) van; könnyen elgondolhatni tehát, milly tömérdek pénzmennyiség jutott s jutand Mendizabal kezébe. S ő mégsem fizet senkinek is!

D. Carlosnak Mora s Flix közt az Ebron átköltözte csakugyan valósult, s ez most új mezőt nyit az okoskodások s munkálatoknak. Látszik, hogy minden előbbi mozgalom s eselekvény e főterv kivételére volt irányozva, s hogy a christinói hadvezérek szörnyen csalatkoztak gyanítgásaikban. Nem kell azonban ez átmenetnek valami nagy nyomosságot tulajdonítani, s talán azt gondolni, hogy d. Carlos szabadon mehet most már Madridba. Ő legfőlebb is azt tehetendi, valamennyire hatékonyabban, mit eddig Cabrera tön, t. i. majd Catalayud és Saragossa, majd Mancha és Castilia vidékein, majd végre Valencia síkjain üzheti harsos kalandjait. S ez a mindkét részre nézve foganatlan sarcolás még jó darab ideig tarthat. D. Carlos nem bir annyi erővel, hogy Madridba merészkedjék, a királyné kormányát megdöntendő; s maga e kormány sem elég erős, vagy legalább nincs olly számú jól rendezett katonasága, hogy ellenségével mérközvé, azt egyhamar legyőzhesse. D. Carlos politikája csupán oda látszik irányozni, hogy sergét szaporíthassa, s valamely esetleges jó alkalmat hasznára fordíthasson; millyen lehet p. o. a királyi alkotmányos hatalom ellen, Madridban vagy a tartományokban bekövetkehető újabb forrongás. Ekkor majd ő fegyveres erővel biztosítandja felsőbbségét. S valóban semmi nem mozdíthatja jobban elő Carlos ügyét, mint épen a köz zavarok és fejtelenség.

Bayonoi sürgöny szerint f. h. Grul, minthogy Randon tábornok Ernaniában néhány elfogott princeza ezredbeli garázda katonát szabadon nem akart bocsátatni, az ezred legénysége rá lött a vezérkarrá s tisztekre. A nevezett tábornokon kívül többen sebesültek sőt haltak is meg. O'Donnell osztálynok engedelmességre bírta ugya őket; de Mirasol tábornok kénytelen volt a parancsnokságot Jaureguira bízni, s egy angol hójóra menekedni. Barcelonából m. h. 28rul következőt írják: Hadseregünk tegnap Cervera felé irányzá mentét. Molina del Reybül írják, hogy Meer báró reggeli 4 órakor indult ki Martorellbül, s Papiolenak tartott; de későbbben visszatért, s délutáni 4 órakor parancsot kaptak a sergek tüstint Bruch felé indolni. — Barcelonai tudósítások szerint Oraa tábornak két részre osztá sergét, s egyike Alcaminában üte föltáborzállást, másika pedig a Saragossábül Madridba vezető ut bal felén van föllállítva. Közte s Cabrera közt, ki a caspei eset óta, ismét Valencia nyugoti részébe vonult, semmi sem adta elő magát. Madridba f. h. 2dikán érkezett meg d. Carlos Ebron átköltöztének híre.

ANGLIA.

Az alsóház lehető legnagyobb sietséggel végzi még hátralévő dolgait. Az utolsó négy ülésben, mellyek mindössze csak 24 óra folyásig tartottak, 430 törvényhozási tárgyat végeztek el. — Ez alatt az egész országban megkezdődtek már a választási készülétek. Úgy látszik, a consersativek a jövő választások alkalmával mindenik parlament-helyre szándékoznak egy jelöltet kiállítani, ha nem azért is, hogy megválosztassék, legalább, hogy az ellenfélnek annyi költséget okozzanak, mennyit csak lehet. London külön részei képviselősége, híhetőleg ezentul is a reformerek kezei közt fog maradni. Mary lebone részére Henry Lytton Bulvert (a regényíró fivérét) nem választják meg többé, minthogy helyéről önkint lemondta. Azt híreltik, hogy Urquhart helyébe követségi titoknokul Konstantinápolyba menend. Middlesexben Cobbet William szándékozik jelölt gyanánt a tudradicalok részéről föllépni, mi által ott a reformerek ügye veszélyezve. — Cobbet, fija a megholt radical reformernek. A londoni munkások - társasága O'Connellt is megválosztá biztosságába. — O'Connell e közben választási felszólást bocsátott az irlandiakhoz, mellynek lényeges tartalma az, hogy miután a királyné bizodalmat mutat a mostani miniszeriséghez, melly hat század óta első ohajta becületesen s híven szolgálmi Irland népének; az irlandiak tartoznak a királyné széke s kormány támogatására összejyülni. Felszólítja azután a választókat, „királyné barátjai” név alatt egyesülni s azon lenni, hogy a nép jelöltjei, megnyitandó aláírások által költségtől menten megválosztathassanak. Irland jogegyenlőséget követel Angliával és Skotziával. S ezúttal legelsőben emeli föl fejét reménnyel teljesen. E jogegyenlőségűl többet Irland nem kíván, kevesebbet el nem vesz. s a t. Szintilly fontos, sőt tán fontosabb azon írás, mellyet a londoni munkás-egyesület közre bocsátott, s mellyben megemlítetik, mikép még f. é. febr. 28án egy nagy nyilvános gyűlésben megállapították az általános választásjogot, az egyenlő képviselést,

az adó nélk
házi tagok
az alsóház
állásra is me
hogy e kére
ság fogja G
talmát, (a v
értve) indít
szól; „Ezen
alatt: „a n
reformerek
mindazokra
jelölt se me
politikái hit
lytessétek r
utalatos szeg
sza fognak h
elégeljétek,
zás minden
ne féljete
azokat, kik
Honfítarsak!
elfogulatlan
jutott nevel
mond egy
s ha netán
hosszu jegy
magához ha
legkeveseb
kövteleseink
volna, mint
nék, hogy a
levél valóba

Az
hogy azon
köse az or
canterburyi
a titkos tar
admiralra,
után az egy
teljes hatalo
ban még a
többet létne
lyekhez ugy
gyenesen s
sekhez, s
alatt tartan
ják át. A le
nök. A sze
tet föl nem
ket, valami
leszthetik
esküt is le
a mostani
léseket, az
ténni, 20á
osztatás ut

A
jának melly
ben föl va
lit. Az aran
porsó bels
ge 2'10"
Középén n
tentissimi
taniarum B
et Lunebu
Aetatis S
térdszalag
A kopors
rázat fut
kodik oda
só földiny
asszonysá
ben hábor
porsót ha
sorkastély
teremben
Windsork
végezték
gás tömé
férje hala
látogatja
jel napp
a király
ket. A l
mourner
gyéb fija
utazand

az adó nélkül megválasztathatást, a titkos szavazást, s az alsóházi tagok díja nagy elveit, melyekre nézve, kérelmet javasoltak az alsóházhoz, s a szabadelmű alsóházi tagok nagy része a hozzáállásra is meghívaték. Tizenegy alsóházi tag arra kötelezte magát, hogy e kérelmet támogatni fogja a házban, már most egy biztosság fogja O'Connell, Roebuck és Leader vezérlete alatt annak tartalmát, (a választási szak megrövidítését és a lordok javítását is beleértve) indítvány alakban kidolgozni. Az említett levél azután így szól: „Ezen indítványok néhány hét alatt készen lesznek, s e cím alatt: „a nép szabadságlevele“ szétosztásra kinyomatnak. A radical reformerekre nézve gyűlpontot képzendők, próbaköül szolgálóknak mindazokra nézve, kik magokat a nép barátainak nevezik. Bár egy jelölt se merje magát az alkotványokon mutatni, ki ezen elveket politikai hitvallása gyanánt el nem ismeri. Atyámfiai! El ne tévelyítettessétek magatokat; még akkor se ha azt ígérnek is, hogy amaz utálatos szegényi törvényt, vagy más valamely gyalázatos törvényt vissza fognak húzni, melyeket whigek és toryk egyesülten vettek ki; ne elégejtétek, ha csak az általános választásjogot, és az önkormányzás minden egyéb kíványait meg nem adandják. Tisztes választók! ne féljete hát a kétséges jelöltek megkísérteni, s felföldözni mindazokat, kik bármely ürügy alatt kizáró törvényhozást pártolnak. Honlítások! Mi most új kormány kezdetén vagyunk, s a fiatal elfogulatlan kedély ígéreiteiből, valamint a királynénknak részül jutott nevelésből új remények támadnak részétökre. „Azonban, úgy mond egy böles férfi, ne vessétek bizodalmatokat fejdelmekbe, s ha netán azon személyeket találátok tanácsában, kiknek rossz tettei hosszú jegyzéke a rossz uraság leggonoszabb napjaiban sem találna magához hasonlót, akkor, anélkül, hogy a királyné jó szándékát legkevésbé is kétségbe hoznók, jobban teendénk, ha bizodalunkat kövéllesein jogosságába, s törekvésink közösségébe helyeztük volna, mint a királyság ígéreiteibe és reményeibe.“ — Ha nem tudatnék, hogy az angol nép karakterében fővonás a törvényesség: e levél valóban aggodalmat okozhatna.

Az ország igazgatásról szóló törvényjavaslat azt rendeli, hogy azon esetben, ha a királyné meghalna s a királyság örököse az országon kívül volna, eljöveteig az ország igazgatása a canterburyi érsekre, a lordkancellárakra, vagy korona-pecsétörre, a titkos tanács elnökekre, a kincstár első lordjára, a lord nagyadmiralra, és a queensbench lord-főbírájára bizassék. Ezek azután az egyesült ország lord-bírájainak nevezetnek, s ugyan azon teljes hatalommal bírnak, mint a székörökösök. A székörökösök azonban még a királyné életében kinevezhet néhány személyt, de nem többet hénél, született angoli, vagy irlandi, kik a fölebbi személyekhez ugyan azon sajátságban csatlakozának. E kinevezéseket egyenesen s bepecsételve követéhez Angliában, a canterburyi érsekhez, s a lord kancellárhoz tartozik küldeni, kik azokat zár alatt tartandják, s a királyné holtá után a titkos tanácsnak adandják át. A lord bíráknak végezhetésre legalább öten kell együtt lenniök. A székörökösök nyilvános parancsa nélkül sem a parlament föl nem oszlatthatják, sem a székörökölést s egyházi törvényeket, valamint a protestans egyház törvényes biztosítékait sem törleszthetik el, vagy másíthatják meg. Egyszersmind az előszabott esküt is le kell tenniök, s a t. — Közönségesen azt hiszik, hogy a mostani parlament mintegy július 14-ig, vagy 15-ig tartand üléseket, az elhalasztás azután egy vagy két nap múlva fog megtörténni, 20-án a feloszlás következni, az új parlament pedig a feloszlás után negyven nap múlva fog ismét összegyűlni. —

A londoni hírlapok rajzát közlik a megholt király koporsójának mely július 1-én Turner temetési ügyelő lakásán Bondstreetben föl vala állítva, s IV György koporsójához egészen hasonlított. Az aranyzott bronzból készült ékességek egyszerűek; a koporsó belseje fehér selyemmel van bevonva, hosszúsága 7' 3" szélessége 2' 10" s magassága 2'. Födélén a királyi czimer fénylik aranyban. Közepén nagy bronz lap van e fölirattal. „Repositum serenissimi potentissimi et excellentissimi Monarchae Guilielmi quarti, dei gratia Britanniarum Regis, fidei defensoris; Regis Hanoveriae, A. C.; Brunsvici et Lunenburgi Ducis. Obiit XX die Junii anno Dom. MDCCCXXXVII. Aetatis Suae. LXXII, regni que sui VII.“ — Alul a koporsón a térdszalag rend e körírással látható: „Hony soit, qui mal y pense.“ — A koporsó és födél körül kettős szegsor s jeles dolgozatu szélczifrázat fut végig. Hiszik, hogy napjában legalább 20 ezer személy tola-kodék oda, megtekintésre, s köztük Grey lord is, ki jó fejdelme utolsó földi nyughelye megpillantásán igen megindultnak látszék. Számos asszonyok sirt. Öreg hajóslegények is, kik a megboldogulttal „vészen háboruban“ együtt szolgáltak, könyeket hullattak. Jul. 2-án a koporsót hatlovas gzászkocsin, négylovas gzászkocsitul követve Windsorkastélyba vivék. A király holtestét az úgy nevezett Waterloo tereben fogják gzászpadra teríteni. A királyi temetés készülétei Windsorkastélyban s a sz. Györgykápolnában már majd mind bevégezvék. Az eltakarítás jul. 8-án esti 9 órára tüzeték. A tolongás tömörked fog lenni. Adelheid királyné azon koporsót, mely férje halandó maradványait magában foglalja, legalább egyszer meglátogatja naponkint. Folyvást hat nemes úri áll órt a koporsó fölött éjjel nappal; az eltakarítást megelőző két napon azonban, melyeken a király a gzász-padon fog feküdni, hat kamarás váltandja fel őket. A holtestet Sussex herezeg fogja mint első gzászoló (chief mourner) kísérni. Temetés után H. Taylor, s a megboldogult egyéb fiai s leányai többnyire mindnyájan azonnal a szárazföldre utazandnak. —

Említettük heves cikkét a Timesnek, melyben az irlandi katolikusokat arról vádlá, hogy a megholt királyért nem csak gyszt nem viselnek, sőt örömet jelentnek elhunytán, s a kath. lelkesek nem csak nem engedik meg az imádkozást a megholt fejdelmért hanem inkább hála-könyörgéseket mondanak Istenhez; hogy „az ifju királyné hajlandó az egyedül üdvözítő egyház keblébe visszatérni, melyet Leopold király, mint nagy bátyja, nyilván, anyja pedig, Kent herezgné, titkon vall.“ s a t. E' szembeszökölög indulatos cikket a M. Post keményen megtámadja; annak szerzője, úgy mond, vagy eszecsuszott, vagy pedig a conservativ ügynek nem becsültes barátja. Az ifju királynénak katolicismusra hajlásáról, s anyja titkos katolicismusról pengetett állítások csupa esztelenség, és gonosz szándékkal a nép seprejére számítvák. Mi pedig Melbourne felelősségét illeti, a Times azon állítása szerint, hogy Melbourne most nem tapasztalt s érett saját erővel bíró fejdelmek, hanem tapasztalatlan asszonynak ministere, s azért nagyobb felelősség terheli őt mint Vilmos alatt, e' különböztetés alkotmányellenes, mivel a törvény semmi különbséget nem ismér a koros király s fiatal királyné ministerei közt. E' fölött ez állítás oda is látszik czélni, hogy a női korona öröklést megengedő törvény hiányos, s ennélfogva változtatása szükséges. A Times nem elégelevén a följebb érintett marczona cikkelyt, egy másikat is közöl a közelgő általános követválasztások tárgyában. Azok sikerétől függ, úgy mond, a brit monarchia boldogsága, mivel a jövő parlamentnek hihetőleg egész hétévi tartására v. korára terjedend. S minthogy ez már 12 év óta nem történt, igen remélhetni, hogy habár eddig csupán kalandorok jelenkeztek is a megválasztásra, ezental több független férfi, s a fentartódi szellem s állandóság baráti is jelentendik magukat. Azért nyilván felszólít minden vagyonos és rangos férfit, szegnek útját a radicalismusnak, mely vagyoni adóra s a statusadósság csökkentésére törekszik. Más oldalról azonban a ministeri párt sem nyugszik. Számos tory tagot kihagyatás fenyeget; mint például J. Graham, ki előbb whig vala, s hittagadóvá vagy is liberalismus apostatájává lett. Francis Burdett, hihetőleg előre gyanítván, hogy nem választatik meg, westminsteri választóinál gyöngékedő egészsége miatt leköszönt, maga helyett George Murrayt ajánlván. —

A királyné székfoglalása által az egyesült ország czimere is meg fog másíttatni. Minthogy a fölség most asszony, a fővért csürlödéd (négyesög idomu) lesz, a sisak-ékesség, a korona fölötti koronás arany orozlán pedig el fog maradni; úgyszinte a középvért is, Hannovera czimerével. A czimer ezental csak négy mezőből álland. Az elsőben s negyedikben, mint eddig, vörös környületben áll Anglia három arany párdueza, a másodikban, mely arany alapu s kétszeresen van beszegve lilommal, Skótzia föllállított vörös orozlánja; a harmadikban Irland arany Dávidhárfa van, ezüst hurokkal kék mezőben. —

A pénzverő házban már új pénzt vernek Victor a királyné arczképével. — Az edinburghi újság igen hiteles kúffó után bizonyosnak állítja, hogy a kabinetben semmi másítás nem történend; Durham lord követségi helyéről az orosz udvarnál nem mondott le, s hogy általában visszalépése még mindedig igen kétséges. —

Igen szembeszökölög, hogy a Standard, a toryk fő organuma, néhány nap óta nem csak mérsékelt, de hízeg kifejezésekben szól Durham lordról, kit eddig a radicalok fejének tartott. A nevezett lap nagyon feldicséri azon szolgálatokat, melyeket a ns lord utóbbi időkben az országnak tett vala, s azt mondja, hogy a kor és tapasztalás politikai vélyeményei hőségét tetemesen meghűté. Némelyek e' megmásult nyelvből egyesülési ministeriumot gyanítanak. —

Az edinburghi radical egyesület felirást határozott a királynéhoz, melyben kéri, hogy Durham lordot ministeriumba léptesse, s a gobona-törvényeket minél előbb törlessze el. Junius 23-án Blainában Monmouthshireben a bányákban löporgyuladás által ismét 10 ember veszté el életét. —

A M. Herald egy 1730ki (naptár) kalendárból következő nevezetes jóslást közöl, mely betűértelemben teljesült.

By the power to see through the ways of Heaven,
In one thousand eight hundred and thirty-seven
Will the year pass away without any Spring.
And on England's throne shall not sit a king.

Azaz: Irva van a csillag-égben,
Ezer nyolcz száz harmincz hétben
Évet érsz tavasztalant,
S a britt király meghaland.

FRANCZIAORSZÁG.

Valamennyi színű ellenzési lap botránkozotónak nevezi azon sietséget, melyel a követház egy nappal előbb az egész bevételi jegyzéket, azaz több mint egy milliard (tiz millió) adót, két óránál kevésb idő alatt megszavazott, s azt olly ostromlépésben, hogy azon néhány szónokot, ki egyik vagy másik adó káros következésire s általmira figyelmeztetni akart, ki sem hallgatá. A Gazette de France e' körülményben új bizonyosságát leli annak, milly igen szükséges a képviselűi rendszerbe javítást hozni.

A hadminister határozása junius 21-ről azt rendeli, hogy az idegen sereg számára semmi új szegődtetés ne történjék többé. Ezen határozás eltörli azon rendelkezéseket, melyek azon idegen szökevények iránt hozattak, kik Franciaországba jönek, hogy ott szolgálatot vállaljanak. Fzentül Franciaországba minden ollyannak tilt-

va a' bejövétel, kik öneltartások módjáról 's szabályszerű ütleve-
rül nem bírnak elegendő fölvilágítást adni. —

Az ellenzési hírlapok július 6án kiemelik azon ellenmondást,
melly Damrémont tábornok abbéli közlése közt a' Moniteur algé-
rienben, hogy tudniillik június 15én a' kormány az Abd-el-Kaderrel
kötött szerződést helyben hagyta, 's Molé gróf állítása közt a' kö-
vetház ülésében ugyanazon napon, tapasztalható, melly szerint e'
szerződés a' kormány jegyzéseivel küldetett volna vissza Afrikába, 's
azért végsőkép el sem fogadtatott.

Egy algieri levél a' marseillei Eclairer-höz következő he-
lyet nyilvánít: „A' Bugeaud tábornok által Abd-el-Kaderrel kötött
szerződést a' király elfogadja; 's azt jun. 23án hirdették ki Algier-
ban.“ E' szerződést Algierban 's az egész afrikai birtokban a' hely
szinén mindenütt olly rosszul fogadják, mint Parisban 's a' föld-
közi tenger valamennyi réveiben.

A' Moniteur algérien június 21rül már hivatalosan közli a-
zon hírt, hogy a' francziák királya a' Bugeaud tábornok és Abd-el-
Kader közt jun. 15én kötött szerződést jóváhagyta.

A' Messenger tagadja, hogy Clauzel a' christinói sereg fő-
parancsnokságát elvállalni szándékozik. E' gondolat, úgymond, sem
a' marsal, sem bármelley minister agyvelejében nem támadhatott. —
A' doctrinairek egyik gyűlésében az határozaték, hogy a' meg-
szorult jour. de Paris állapotján segítsenek, melly lap, mint tud-
juk doctrinaire. E' végett aláírás nyitattván 300 ezer frank tétetett
össze. A' Paix, melly szinte doctrinaire volt, ujra ministeri, 's mióta
árát 40 frankra leszálltá, kisebb alakban jelenik meg. —

Egy telegraphi sürgöny azon parancsot vitte Bayonneba:
haladéktalan induljon egy telep pattantyúság Port Vendresba, melly-
ről azt hiszik, hogy Constantine számára van rendelve. Ismét igen
beszéli hogy a' szállítvány Constantine ellen, rövid idő mulva tel-
jesülend. — Waghorn ki az angol kormány és a' keletindiai tár-
saság által megbízaték' gőz-rahajózás fölállításra Indiával és Ae-
gyptussal, néhány nap óta Parisban van. — Bombay és Suez közt
szinte rendes gőzhajózás fog állítani. Minden hónapban háromszor
induland gőzhajó Suezből Bombayba, 's viszont; Suezől az elin-
dulás, a' franczia gőzhajó megérkezésével Alexandriába, éréntésbe
fog hozatni. — Így személy, levél 's áru, 35 — 40 nap alatt Pa-
risból Bombayba érhetend; t. i. 3 nap alatt Parisból Marseillebe,
10 nap alatt Marseilleből Alexandriába, 3 — 4 nap alatt Alexandriá-
ból Suezbe, 20 — 22 nap alatt Suezből Bombayba. Ezen útra eddig 4
— 5 hónap kívántaték. — Nehéz áruk a' gőzhajókon ugyan
nem szállíthatni: de minthogy a' finom mokka kávé, és thé, hoszu
tengeri utazásban silányul: ezen cikkelyek kisebb mennyiségben
mindenkor szállíthatók lesznek. — A' franczia és angol posta-igaz-
gatások szerződésinél fogva, személyek, levelek és áruk, mellyek
Angliából jönnek, Franciaországban mennek keresztül. —

Bizonyos Auzou abbé, az új franczia egyház szerzője, e'
napokban felszólítotték, hogy egyházat este hat óra után bezárja,
's ezen időn túl ne prédikáljon. Minthogy az abbé e' felszólításnak
nem engedelmességet, egyházat bezárak 's a' ajtaját a' rendőrség
lepecsélé. A' hivatalos esti lap július 4én azt mondja, e' rendsza-
bály azért történt, mert Auzou abbé vonakodása az egyházat 6
órákor bezárni, háborgatta a' rendet, 's mert esti beszédei tárgyául
mindenkor politikai kérdéseket választá. — Marie Reine asszony-
ság, előbb a' „La Femme Libre“ című st. simonistai hírlap szer-
kesztőnéje, családi czivódások következtében a' Szajnába ölte magát.

N E M E T O R S Z Á G

Drezdában jun. 29kén a' 2dik kamra ülése a' zsidók ipar-
szabadsága korlátozásáról vitakozván, a' nekik megengedett kiske-
reskedés iránti szavazat olly kétes vala, hogy háromszor kelle azt
ismétezni, 's végre még is 34 szóval 33 ellen megfosztattak tőle.
A' rőfkereskedésnél 34 szóval 32 ellen a' tiltalom mellett.
A' posztóárulást 49 szóval 18 ellen megengedék nekik; ellenben a'
gyógyszereszkedést 's csaplárokodást megtagadják tőlük, mint szinte
az ügyvédkedést, zsidózkodást 's pálinkafőzést. A' tőzsértséget 's
marhával kereskedést gát nélkül hagyják gyakorolni, de a' nagy-és
szállítási kereskedésből kizárattak.

Drezdában jun. 30án végzé a' 2ik kamra a' zsidótörvény
fölötti vitázatot. A' 7ik szakasz első pontját, melly szerint a' zsidók
csehbe léphetnek 's mint mesterek legényeket 's inasokat tarthat-
nak, egyhangulag elfogadják a' RRek, meghatározván egyszer-
mind, hogy a' dresdai 's lipcei zsidó mesterek egyetemes száma
soha meg ne haladja a' keresztyénekét, az egyes czehekbe fölvé-
telüket pedig az illető hatóság előadása szerint a' belministerium
határozza el, valamint azt is: hány legényt vagy inast tarthassanak,
ezek azonban zsidók vagy keresztyének lehetvén. Azon zsidóknak,
kik saját kézműveiket árulják, egyéb kereskedési cikket tartani
boltjukban tilos. Földek birhatása is megengedteték a' dresdai 's
lipcei zsidóknak, azonban olly kikötéssel, hogy azt csak 10 évi
folytonos birás után adhassák el, az örökségi osztály egyebiránt
nem tilalmaztatván; ha mindazáltal kölhoni zsidót illetve az örökség,
az azt két év lefolyta alatt eladni tartozzék. Továbbá határozaték,
hogy minden izraelita ezental család-nevet is viseljen. Végre az
egész törvény 54 szóval 7 ellen elfogadtaték.

H A N N O V E R A.

Azon alkotmány, mellyre IV Vilmos, mint Hannovera ki-
rálya megesküdött, azt rendeli, hogy a' király mihelyt, székét el-

foglalja, egy királyi levél által ezen statusalaptörvényt azonnal el-
ismérje. Szembetűnt, hogy a' király megérkezte után e' levél meg-
nem jelent; 's e' körülmény, 's az országgyűlés hirtelen felosz-
latása, páruva a' király vonakodásával az országgyűlés küldöttsé-
gét elfogadni, olly gondolatok 's híreket gerjeszte, mellyeket a'
király jul. 8iki levele igen is megerősít. Az új uralkodó e' levél-
ben el nem ismeri előlegesen azon alkotmányt, mellyre elődje,
's Hannovera RRei megesküdtek, 's lehetségesnek mondja, azon
jogállapot helyre állítását (korlátlan monarchia,) melly az alkotmány
elfogadása előtt uralkodott. Ezen irat, — így szól: „Ernest August
Isten kegyelméből Hannovera királya. Nagybritannia 's Irland kir.
hge, 's a' t. Tetszett a' mindenhatónak, az életben igen tisztelt test-
vér urunkat, ó főltségét IV Vilmost, a' magos és hatalmas fejdel-
met, Nagybritannia és Irland egyesült országok, 's Hannovera
királyát, Braunschweig és Lüneburg hgét, mult hó 20án e' mulan-
dóságból kiszólitani 's az által minket, királyi házunkat 's minden
hű alattvalót a' legmélyebb gyászba borítani. Mivel tehát mi kirá-
lyi házunkban fenálló elsőszülöttségi jognál fogva Hannovera kor-
mányára jutánk, azt ezennel kegyelmesen nyilvánítjuk, 's teljes
hiedelemmel bizunk minden kir., lelkeszi 's világi szolgálkban, hü-
bérnökünkben 's alattvalóinkban, hogy az irántunk tartozó szolgálati
kötelességet, hűséget és engedelmisséget teljesítendik, 's ragaszkodó
szeretettel fognak nekünk mindenkor hódolni. Ellenben mi is mind-
nyájukat bizonyosakká tesszük királyi kegyünköről, 's országúri ótal-
munkról, 's ohajtásink 's törekvésink czélja mindenkor az leend,
hogy az isteni gondviselés által ránk bízott alattvalók szerencsésjét 's
javát mindenkép előmozdítsuk. — Midőn ez törekvésünk czélja,
meg kelle győződünk, hogy a' statusalaptörvény hű alattvalóink
java előmozdítására irányzott ohajtásinknak sok pontban meg nem
felel. Elszánva, hű népünknek nézeteinket e' fontos tárgy fölött azonnal
nyilant előadni, nem átaljuk nyilvánítani, hogy mi a' bennünket sem
alaki sem anyagi tekintetben nem kötelező statusalap-törvényben,
hű alattvalóink állandó szerencséje óthalmá, kik javát az isteni gond-
viselés által ránkruházott kötelességeknél fogvást a' lehetőségig elő-
mozdítani, mindenkor törekvésünk lesz, épen föl nem találhatjuk.
Azonban távol van tőlünk, királyi határozásunkat ezen igen fontos
tárgy fölött előbb hoznunk, mielőtt minden tekintetbe veendő visz-
nyok szorgosan meg fogtak vizsgálatni. Sőt inkább királyi akara-
tunk, hogy azon kérdés, valljon, 's mennyire másittassék meg a'
status-alaptörvény, vagy az alkotmány arra vitessék e' vissza, melly
a' status-alaptörvény kibocsátása előtt létezett, szorgalmasan meg-
fontoltassék, mire az ország RReit meghívandjuk, hogy kir. hatá-
rozásunkat elejükbe terjesszük. Hű alattvalóink a' régi országos al-
kotmány viszonyaiban szerencsésjüket, 's megelégedésüket találak.
Mi vágyva ohajtunk olly szerencsés viszonyt megalapítani. Mi a' sta-
tus-alaptörvényre lekötöztetett status-és kabinet-ministereinktől ezen
kormány-foglalás-levelünk ellenjegyzését nem kívántuk, hanem azt
Schele status-és kabinet-ministerünk által jegyeztettük ellen, kit a'
status-alaptörvényre kötelezés elhagyásával eskettünk meg. Bizunk a'
hannoverai nép régi szeretetében 's hűségében uralkodója iránt, a' főn-
említett tárgy vizsgálatát bevárandók. Akarjuk egyszermind, hogy
további rendelkezésünkig Hannoverában minden eddigi renden marad-
jon, 's parancsoljuk, hogy e' levelünk minden nyilvános helyen föl-
szegeztessék, 's ott két hónap folytában fölshégezve maradjon,
azután pedig a' mondott mód szerint történt közzététele bizonyí-
tása mellett, kabinet-ministeriumunkba ismét visszaküldessék. Han-
novera, július 5én 1837. (P. H.) Ernest August. Schele.

A M E R I K A.

A' porosz status-ujság, melly nem jó szemmel nézné, ha
az amerikai kormányelvek jó sikerrel diszlenének, egy Ujyork-
ból majus 23án költ hosszú levélben a' mostani pénz és kereskedési
fordulást nagy részben a' kormány rendszabályinak tulajdonítja az egy-
esült statusok bankja ellen. — Hogy azonban az amerikai kormányel-
veket alázó szándéka olly világosan ki ne tűnjék, e' fordulást egy-
szermind a' tulzott kereskedési vállalatoknak is tulajdonítja, —
meg nem gondolván, hogy épen ezen túlzás a' kereskedési vállá-
latokban, 's azon visszaetés, mellyet a' bank, kivált Jaeson elnök
megválasztásakor a' pénzzel üze, okozak a' főlebb említett kor-
mány-rendszabályokat a' bank ellen. Azonban említést érdemel e'
levélnek következő helye: „Igen is, már annyira jöttünk (t. i. a'
papiros pénzzel Amerikában) hogy noha átaltjában el van ismérve,
mikép a' bankjegyek értéktelenek, vagy legalább azokat kész pén-
zért föl nem válthatni, még is csaknem kizárólag egyedül azzal élünk.
Sőt mi több, mindenki bankká emelheti, 's valóban emeli is magát,
minthogy például az ebédlokban, az elvégzett ebéd után öt dollár
jegyet nyujtván elő fizetés gyanánt, a' tartozáson-túli fölösleget pa-
pirosjegyben kapja meg az ember, mellyre neve van írva 's e' szók:
„Értéke fél dollár, fizetendő étekekben.“ — Szóval, Amerikában most
papiros pénz forog kézen, még pedig iszonyu terjedtségben.“ —

GABONAAR: Julius 13dik. Tiszta buza 85 1/3 — 73 1/3 — 63 1/3. Két-
szeres 60 — 53 1/3. Rozs 48 2/3 — 46 2/3. Árpa 36 2/3 — 33 1/3.
Zab 30 2/3 — 28 2/3 — 26 2/3. Kukorica 66 2/3 — 60.

PÉNZELETT: Bécs, jul. 15iken 5 pCtes stat. köt. 105 5/32; 4 pCtes 100 15/16
3 pCtes 76 7/16; 1820iki 100 frtes kölcsön 229 bécsvárosi 2 1/2 pCtes ban-
köt. 66 1/8; Bankrészevény d. 1368.

DUNAVIZ-ÁLLÁS: Julius 17dik: 8' 6" 0." 18dik: 9' 3" 0." 19dik: 5' 5'
6".